

Fredrik Reinfeldt: Avslutningsanförande vid Moderaternas arbetsstämma 2009

Talare

Fredrik Reinfeldt
Statsminister

Datum

30 augusti 2009

Plats

Västerås

Förnyelsen av moderaterna fortsätter. Tack för viktigt stöd och den sammanhållning som den här stämman har visat. Låt mig säga det, att jag har tänkt på stämmor bakåt och debatter vi minns. Det finns de som har varit här första gången. Men i ärlighetens namn: Några har varit med några gånger också! Men det har varit fantastiskt att få vara med i moderaterna de här senaste åren. Jag tycker att det är en fantastisk förmån att ha fått vara med och utveckla moderaterna till det parti som det är nu. Vi fortsätter också den förnyelsen. Och jag hoppas att vi ska kunna föra ut det och berätta om det för svenska folket.

Utgångspunkten är att vi ser samhällsproblem som finns på riktigt. Skälet till att vi talar om jämlik sjukvård är ju att vi känner med de människor som upplever förtvivlan: att det gör ont att faktiskt inte få den hjälp man behöver; att det inte ser likadant ut i alla delar av landet, att man inte får den medicin som kan göra livet värt att leva och gör det möjligt att röra sig, som faktiskt andra får. Det är ju ur det vi hämtar vår vilja att åstadkomma en jämlik sjukvård. Och vi har svar på "hurfrågan"! Vi vet hur vi ska förstärka patienträttigheter. Vi tror på vårdval. Vi bygger en sjukvård underifrån i kontakt med patienter och den personal som är närmast patienterna. För vi är övertygade om att det kommer att ge svaren, känslan av att jag kan påverka mitt eget liv. Det är så det hänger ihop: Samhällsproblemet och hur vi vill åtgärda det och hur det också hämtar sin kraft ur vår syn på frihet och vår vilja att människor ska fatta sina egna beslut.

Det gäller också vår integrationsdebatt. Den kom ju till för att vi ser bristerna i det svenska samhället. Hur den invandring som har skett till Sverige har berikat vårt land, men samtidigt har ställt oss inför nya spänningar och svårigheter som syns på många håll i Sverige. Vi måste kunna ta det på allvar och prata om hur det känns att vara maktlös i sitt nya land, utan möjligheter att få jobb och kanske inte klara sin försörjning och svårt att förstå det svenska samhället och dessutom bli pekad finger åt från människor som säger att de inte tycker om en.

Vi skulle inte uppskatta det om vi kom till ett annat land. Det är en situation för väldigt många som har kommit till Sverige. Det finns också spänningar mellan grupper. Jag har nämnt, att jag själv upplevde det som väldigt ung. Det satte sig fast hos mig. Jag spelade basket i Tensta, i Tensta Tigers. Jag minns en gång hur jag på väg till träningen stoppades av några unga invandrargrabbar med en skruvmejsel i handen, som de tryckte upp mot mig och sade:

”Här får du inte vara. Det är inte ditt område.”

”Inte mitt område?” sade jag. ”Jag ska ju träna här. Det är ju min basketlokal.”

Men så kände de. Och underskatta det inte. Sådana är vi ibland som människor: Vi och dom. Mitt område. Här hör vi till. Där ska du vara. Det finns stora risker för det svenska samhällslivet om unga människor – och också äldre – tänker på det sättet och känner på det sättet. Det skapar rädsla, det drar isär. Våra i övrigt goda ambitioner kommer inte till sin rätt. Även här svarar vi på ”hurfrågan”. Det är genom att ge människor makt att påverka denna situation. Våra ansträngningar för att sänka trösklarna in i arbetslivet, att ändra de regelsystem som inte har gjort det tillåtet för människor som kommer till Sverige att börja jobba direkt. Jag har suttit ned med dem. Instejsjobb! Vi har arbetet med en riktad kraftig skattelättnad för de arbetsgivare som tar in någon som är i asylprocessen. När jag pratar med dem som har fått jobb, så måste de ha tolk för de kan ingen svenska. Förut var idén, att kan man ingen svenska ja då ska man inte jobba. Utan först så ska ju hela asylprocessen gås igenom. Sedan ska man utbildas i svenska språket. Sedan kan man anmäla sig på arbetsförmedlingen. En process som för väldigt många människor tar uppemot tio år. Nu sitter jag med en tolk och får berättat hur bra det känns att få jobba i sitt nya land och hur det driver på viljan att förstå Sverige och förstå det svenska språket. Vi svarar på ”hurfrågan”.

Vi förändrar den svenska skolan, så att den blir mer inriktad på att fånga upp de elever som har svårt med inläring. Och det är väldigt ofta de som har kommit till Sverige under sin levnadstid. Man ska ta in ett nytt samhälle. Man ska lära sig ett nytt språk. Och man ska försöka hänga med i samma tempo som andra skolelever och försöka nå samma mål. Väldigt ofta med påståendet, att vi ska inte göra några särlösningar för någon. Alla är lika i det här landet. Det låter vackert men blir missriktat. Man får inte det stöd man behöver för egen inläring. Det rättar vi till. Och vi ser till att speciallärare finns till stöd för

enskilda elever i inlärningsprocessen. Vi svarar på "hurfrågan". Och vi grundar det återigen i vår frihetssyn. Vår vilja att människor ska ha makt över sitt eget liv.

Vi tar klimatfrågan på allvar. Vi brukar tycka att forskning är viktigt. Forskning lägger grund för utveckling. Det här är ett parti som bejakar att vi satsar på forskningens olika områden. Forskarna säger till oss, inte alla – det finns avvikare det finns det alltid i forskningens värld – annars vore det inte just forskningens värld, men den stora majoriteten säger: Vårt sätt att leva är inte hållbart. Det värmer upp vår värld. Det är ett globalt problem. Varhelst utsläppen uppstår, så påverkar de just denna uppvärmning. Det är en svår förändring. Politiken reagerar ju ofta på olyckan som skedde igår. Hur reagerar vi mot problem som långsamt, men hela tiden i samma riktning, växer in på oss. Men som har en riktning som i grunden förändrar förutsättningen för mänskligt liv. Det är det vi står inför. Förändrad väderlek. Förändrade havsnivåer. Förändrade förutsättningar för lantbruk, för flora och fauna.

Det positiva är ju att vi kan göra något åt det. Att det finns en vilja att ställa om, som dessutom bygger på våra marknadsekonomiska principer. Vår vilja att förena ekonomisk tillväxt med vilja att minska vår klimatpåverkan. Ur det kommer vår tro på möjligheter till teknikskiften. Jag hoppas att vi alla ska få leva i ett Sverige där den vanligaste bilen är en elbil. Eller en bil som åtminstone inte har någon klimatpåverkan. Det är ju bilen och de möjligheter den ger som vi är förtjusta i. Det är väldigt få som tycker att det är särskilt viktigt att den drivs med bensin. Det fantastiska är ju alla de möjligheter vi får via bilen. Och med vår kunskap och nu förståelse för, att baserat på fossila bränslen så får det långsiktigt negativa konsekvenser, så drar vi den slutsats som andra inte förstår. Vi ger oss inte på bilen. Vi ger oss på utsläppen och den negativa klimatpåverkan och kan därmed ha kvar bilen och vår frihet.

Det är viktigt, det vi har gjort på den här stämman. Moderaterna har alltid haft en miljöpolitik och ambitioner. Många är de som vittnat om moderaters kärlek till naturen, till skog och vatten. Men det vi har gjort nu är att vi också har sagt, att vårt sätt att leva har långsiktigt negativa konsekvenser, som kräver att vi använder politik för att komplettera vår syn på marknadsekonomi. Att komplettera – inte ersätta. Det ger oss en trovärdighet, som är nödvändig i ett läge där världen står inför en mycket stor utmaning. Vi vill göra mer i Sverige. Vi vill finnas på plats med de globala svaren. För vi inser ju det som andra verkar ha så fruktansvärt svårt att ta till sig: just att det är ett globalt problem. Att man

måste tro på internationell politik, på internationella påtryckningar. Vi är i denna värld tillsammans. Vi måste söka svaren tillsammans.

Det gäller också sysselsättningen. Vi vill nå full sysselsättning. Vi vet värdet av eget arbete. Vi vet hur det utvecklar människor. Vi vet hur det bygger välfärdsambitioner. Problemet är att så många har svårt att hävda sig i arbetslivet. Och vi har haft attityder som verkar bygga på, att alla ska ha den bästa och den längsta utbildningen – inte sällan teoretiska utbildningar. Men det är många som inte har det. När man sitter ned på arbetsförmedlingen och hör att uppemot fyrtio procent av dem som man arbetar med är ungdomar som inte har fullgången gymnasieutbildning. Och det sker nu, varje år, nya elevkullar. Då inser man att vi är på väg att få en typ av arbetsmarknad som inte verkar rimma med befolkningen. Då kan inte svaret vara: Ja då struntar vi i befolkningen. Vi måste ändra dessa förutsättningar. Vi måste svara på ”hurfrågan”, hur människor ska komma in i arbetslivet. Och vi måste inse, att eftersom människor är olika och eftersom det här är en stor utmaning så måste vi visa ödmjukhet inför att svaren måste bli många och ha bredd. Skola är en sak. Komplettera utbildningar, bredda från det teoretiska till det praktiska. När alliansvännerna och jag presenterade våra nya satsningar, 23 000 nya utbildningsplatser, då åkte vi ut till en yrkesvuxutbildning. Det är alltså vuxna som mitt i livet byter spår genom att utbilda sig till yrken som är hantverksbaserade. Arbeta med händer. Och flera av dem sade, att det ligger i tiden. Här finns en del av jobben, här finns en del av svaren för dem som vill just kunna jobba men mer en begåvning åt det praktiska än det teoretiska.

Jag är övertygad om, att den som har ambitionen att nå full sysselsättning måste skapa sig en verktygslåda som faktiskt finns till stöd för de stora grupper som står en bit ifrån arbetsmarknaden; inte minst i ett land där dessutom utanförskapet har byggts ut, där uppemot miljonen står vid sidan av arbetsmarknaden, många under väldigt lång tid. Vägen tillbaka är inte lätt. Vägen tillbaka bygger ofta på, att man kan inte jobba full tid i samma tempo som andra. Återigen, vad är det för attityder vi har i det svenska samhället? Moderaternas utgångspunkt är just människan. Vi utgår från vilken arbetsförmåga som finns och ställer oss frågan: Hur kan vi anpassa vårt arbetsliv, våra verktyg, till att möjliggöra det? Det är en ny attityd! Den bryter med synsättet att detta ska skjutas åt sidan och döljas i stora ersättningsystem. Det är en av de viktigaste samhällsuppgifter, en av de viktigaste utmaningar som moderaterna har tagit på sig. Och en hel del av svaren har vi hittat. Andra svar

fortsätter vi att söka. Så här tror jag att det moderna partiet finner sin väg. Prövande, sökande, tydligt i sina värderingar, vågar bredda sig, förnya sig till områden där vi fyller i det vi inte har varit tillräckligt bra i våra svar tidigare. Det är där vi står nu.

Väljarna har litet förändrat attityd till de politiska partierna. Jag har ibland skojat om det här, att vi har torgmöten. (Jag får akta mig, för Carl hade torgmöte här i Västerås igår. Och jag erkänner att han kan ha torgmöten som ingen annan kan.) På 1960-talet sade vi att de fyllde torgen. Det är idag ett av de mest tvärsäkra sätten att tömma torgen. Om publiken går hem, kan vi inte ha attityden att vi fortsätter med vår ”orkestervals”. Det viktigaste för oss är tekniken; publiken spelar ingen roll. Vem kan ha den attityden? Det är alltså en väljargrupp som vi inte når så som vi nådde den förut. Men en sak är jag väldigt övertygad om (och det skiljer det här landet från en del andra länder): Det finns en längtan att finna någon man kan känna förtroende för. Det finns en tilltro till politiken som är stark i Sverige. Befolkningen vill att vi ska vara duktiga. De vill tro på vad vi säger. Problemet är, att vi måste hitta arenor där vi möts.

Har ni inte varit med om det där, att någon vill ge ett litet tips? ”Borde du inte säga det och det och det?” Det där brukar hålla på en stund. Sedan brukar jag säga: ”Det där är jättebra förslag. Hur tycker du att jag har fått med det i mina senaste tal?” ”Ja...”, säger de ”det... dina senaste tal?” ”Ja, hur många av dem har du följt?” ”Nej, du vet det...” det har de ju inte gjort. De har annat att tänka på. De vill höra oss säga saker, men de tenderar att inte lyssna på oss. Då måste ju vi tänka nytt.

Vi måste utgå från att de vill hitta förtroende, men de kommer inte att göra det lätt för oss att framföra vad vi tycker. Det är i den miljön som vi måste ställa oss frågan: Hur utvecklar vi våra svar på att nå fram till våra väljare? Vi tror ju mycket på mun-mot-mun-metoden. Nu åker ni alla hem. Börjar prata med vänner. Berättar vad vi har beslutat: ”Vi är jätteduktiga. Kommer du att fortsätta att stödja oss?” Och så tänkte politiska partier, att de var så förgrenade i landet, så att när vi till slut alla hade talat med tio var, då hade vi täckt nästan hela befolkningen. Men det var inte heller sant. Det är så att även om vi talar med de flesta vi känner, så når vi bara en begränsad del av befolkningen. Även vi måste inse, att vi måste jobba mer konsekvent med att söka upp människor. Alla de som längtar efter att hitta någon som de kan känna förtroende för. Som inte bara handlar om att ringa de närmaste och käraste. Det är det läge som vi står

inför.

För mig leder det till slutsatsen, att man måste ha ett konsekvent resande på ett sätt att söka upp svenskas väljare, det är mitt ansvar att få på plats – inte väljarnas. Det har jag nu gjort i nära tio år. Men också i min roll som statsminister. Min första resa gick till Ronna i Södertälje. I måndags reste jag min hundraresan – tillbaka just till Ronna. Jag har försökt att finna en metod, där jag ska prata mindre och lyssna mer. Jag har försökt att söka mig till den grå vardagen och inte till den spektakulära händelsen. Det är vardagslivet som vi vill lyssna in. Man måste göra det till de breda verksamheter vi har i Sverige. Jag har under de här resorna besökt etthundrafyrtiofem verksamheter: Företag, skolor, vårdcentraler, arbetsförmedlingar, rättsväsendets olika institutioner. Jag har föräldravandrat och nattvandrat och vandrat runt på andra sätt också. Och hela tiden har jag återkommit till detta: Hur ser vardagsutgångspunkterna ut? Vad är deras förväntningar? Vad är deras problem? I Ronna, bara för att ta det exemplet, en ort som ibland omnämns som svåra sociala problem. Första gången jag är där har det varit, som det heter, upplopp och oroligheter. Det tydligaste där, och vi ser det på andra orter, är att de vill berätta: ”Kom inte hit och sätt dåliga etiketter på oss. Vi som lever här, vi sliter med att det ska vara ett bra samhälle. Vi är stolta över att bo här. Det är bra de flesta dagarna. Var är ni då? Nu kommer de hit och säger: här är det dåligt. Här har något hänt. Men vi sitter kvar med att göra något av det i efterhand.” Politikerna ska alltid akta sig för att söka det spektakulära, att komma dagen efter att det stora har hänt. Det kanske ger sken av att vara aktiv, att vara ledare, men det gör att du missförstår och tar in fel typ av impulser.

Den som reser i hela Sverige ser till slut hela Sverige. Och det är ett fantastiskt land, ett vidträckt land, och det är inte likadant överallt. Jag förstår dem som bor utanför Stockholm, som ibland känner att det är för stockholmsfixerat. Jag kan förstå att man tycker att mediaverklighet och -beskrivning tar inte in de många små orterna, de många ambitionerna som finns runt om i Sverige. När man sitter ner, får man en stor respekt för just detta; hur mycket olika svar det finns, men alltid tillbaka till samma känsla att vilja göra något bra av orten där jag bor och av det liv som jag lever. Det är viktigt att fånga in människors stämningar, deras ord, hur de beskriver; att inte tro att allt är statistik och OH-bilder. Därför är samtalet oöverträffat. Vårt språk är viktigt att använda. Det är det vi måste göra i kontakt med väljarna.

Min ambition är att under 2010 ånyo resa runt i Sverige. Det är ett sätt att förbereda oss för val. Det är ett sätt att lyssna in hur Sverige utvecklas. Men det är också en möjlighet att få berätta om hur moderaterna har sökt sina svar och fortsatt sin förnyelse. Det är en dialog, ett sätt att vinna förtroende. Jag har bett statsrådskollegerna i moderaterna att göra liknande reseansträngningar. Lena har rest runt i många skolor och pratat om sitt kulturprojekt "Skapande skola". Vi började faktiskt tillsammans i Bromma. Vi fick se hur man för in kulturen på litet olika sätt i den svenska skolan. Lena har fortsatt att uppmärksamma det. Man kan faktiskt följa det på bloggen "skapande skola.blogspot.com".

Sven Otto har rest runt till arbetsförmedlingar och till företagare. Arbetsmarknaden beskrivs väldigt ofta som samma sak hela tiden och ingenting kan vara mer fel. Det är nästan ingenting som rör sig så snabbt i föränderlighet som den svenska arbetsmarknaden. Och en sak lär man sig när man reser över landet, att det byts jobb i landet varenda dag. Och ändå beskrivs det som att det finns inga jobb att få.

Verkligheten ser annorlunda ut. Det är väldigt viktigt att se, att den arbetsförmedling vi nu har i Sverige har vi gjort om. Ibland är det som att vi måste be människor ställa om sin gamla raspiga skiva, så att vi inte får höra att allt är dålig AMS-politik. Jamen vi vann regeringspolitiken. Hallå! Knack! Knack! Knack! Vi har förändrat den här förmedlingen, som hade hur många mål som helst och som inga av medarbetarna kände till. Nu har de ett: Ni ska förmedla jobb!

Jag erkänner, att när jag kommer in på arbetsförmedlingen blir jag glad så fort jag ser personalen. Vi sitter ned hela tiden och de berättar att de jobbar annorlunda nu. De har "jobbjakter". Det är arbetsförmedlare som åker runt till företag och pratar: "Borde ni inte ha någon anställd här?"

Tro mig: Vi är ju några som har träffat företagare. Det är inte varje dag som de tänker just den tanken. Utan det är ju litet grand så här: "Nu har vi mer att göra. Då jobbar vi dygnet runt. För jag är företagare." Någon kanske då säger, att du kanske ska anställa en till. "Nej det har inte vi tid med." Den typen av företagare har vi mött under jobbjakterna, berättar arbetsförmedlarna, som nu är så glada över att förmedla jobb, när de förr satt och förmedlade ersättningar för att folk inte skulle jobba. Och de hade inte tid att förmedla jobb, för det var så väldigt mycket ersättningar som skulle hanteras. Man blir på något sätt litet less när

man har ett jobb men gör ett annat. Det är inget kul! Men nu får de göra det jobb som är tänkt att de ska göra. Och de går på jobb jakt och de kämpar med att coacha människor som har svårt att hävda sig i arbetslivet. Och tro mig, det behövs!

Väldigt ofta är det så, att man kommer med någon och säger att det här är en bra person. Om företagarna då känner förtroende för, att arbetsförmedlingen faktiskt verkar ha idén att folk ska ha jobb och inte att skicka på mig en massa människor som inte vill ha jobb, för det hette ju så (rätt eller fel): ”Hit kommer folk som söker jobb men inte menar det. För det är en del av hur de ska få ut sina ersättningar.” Jag hörde det. Jag besökte företagare under flera resor. Där är det inte lätt. Vi har gjort om det.

Arbetsförmedlingen finns nu till stöd för vår arbetslinje. Sven Otto har gjort detta möjligt. Våra resor gör att vi håller kontakt med hur det utvecklas.

Beatrice har gjort över nittio nedslag i rättsväsendets verksamhet. Det är ett område med stora ambitioner för moderaterna: Våra frihetsideal som ser till att lagen gäller lika över hela landet. Vår ambition är att bygga ut till 20 000 poliser, som ju ska ses som ett sätt att synliggöra polisen över hela landet. Tag bara mitt besök i Ronna, där jag var 2006. De såg inga poliser där inte. Nu finns det ett poliskontor med fast anställd personal. Rättsväsendet kommer närmare. Det beror på våra ambitioner.

Cristina (hon berättade litet om det i sitt anförande) har träffat femtusen förtidspensionärer. Hon har haft särskilda kvällar över landet, där man har bjudit in dem med sjuk- eller aktivitetsersättning, för att berätta om hur vi nu för en politik som går ut på att möta den kvarvarande arbetsförmåga som människor har. Människor som av tidigare regeringar i tidigare system stämplades som förbrukade på den svenska arbetsmarknaden. Cristina berättar om ambitioner att anpassa till deras förutsättningar. Minns ni vad hon sade om siffrorna? Hur vi bryter ner utanförskapet: Nittiotusen färre långtidssjukskrivna och fyrtyotusen färre förtidspensionärer. Det är vad vi har åstadkommit fram till nu med våra reformer.

Tobias har pratat migrationsfrågor på drygt sjuttio orter. Den som har följt Tobias vet, att han pratar inte bara migrationsfrågor. Han är besjälad av idén att söka upp väljare. Han knackar sig genom dörrarna i Malmö på ett sätt som är

beundransvärt och som visar, att han tidigt förstod hur en modern politiker ska arbeta. Nu gör han det inom sitt område, så betydelsefullt att vår arbetslinje når fram. Vi säkerställer att vi får en rättssäker snabbare process om att få besked. Vi öppnar fler dörrar. Det var det som var problemet: Ett överlastat asylsystem var den enda dörren in i landet. Alla människor som sökte sig till Sverige hade ambitionen att få asyl. Nu öppnar vi andra dörrar: Att få komma till Sverige som arbetskraftsinvandrare. Det är bra, för det sänder signalen att i det här landet får man jobb. Det är bra, därför att man då inte behöver framställa sig som asylsökande, om man inte verkligen har det skälet. Det är mycket kvar att göra inom detta område. Det är en väldig utmaning för ett land som vill vara generöst och öppet, att få det att fungera bättre. Det är ofta så att människor far illa till följd av tal som byggt på goda intentioner. Det är svårt att finna ett område där detta inte passar in bättre. Vi får det att passa bättre ihop, med goda utgångspunkter men också fungerande politik och en tydlig arbetslinje i det vi gör.

Ewa har besökt företag och organisationer i nästan fyrtio svenska städer. Det är väldigt mycket handelsfrågor. Det är betydelsefullt i ett land med hälften av sin ekonomi i export. Hon har också rest över världen, hon företräder viktiga frihandelsståndpunkter och öppnar dörrar för svenska företag.

Gunilla, också på UD, är naturligen också mycket på resor runt om i världen. Utvecklingsfrågor har lett sin särskilda klimatpanel till viktiga insikter: Man måste ställa frågan hur klimatambitionerna rimmar med utvecklingsbiståndsinsatser. Men hon har hela tiden lagt sig vinn om att lika mycket resa i Sverige.

Sten har besökt fler än tjugofem förband och myndigheter. Han har också länge varit en företrädare för moderaterna, som är mån om att resa och träffa människor.

Anders har både varit på banker och sjungit ”Tuppen Ture” i den svenska förskolan.

Jag ska inte försöka återge hur Carl har rest. Men han har rest!

Vi måste alltid komma ihåg vår idé: Det vi gör ska också förankras hos människor. När vi förberedde det svenska ordförandeskapet, ställde jag mig

också den frågan: Hur ska vårt svenska ordförandeskap samtidigt kunna förankras hos svenska folket? Min ambition är därför denna höst, att lägga sexton stycken besök och träffa drygt 3 000 unga människor för att berätta om hur vi arbetar med det svenska ordförandeskapet. Jag började med det i Ronna. Etthundrafemtio gymnasieelever som jag berättade för om våra klimatambitioner och hur vi hanterar finanskrisen. Det är så jag vill förankra och berätta om de ambitioner vi har. Det är en viktig del att också komma runt i Sverige denna höst.

Vi har som ni vet ett besöksprojekt. Jag tycker att det är fantastiskt. Det bygger just på idén, att vi ska gå från att (som det hette) göra studiebesök till att faktiskt sitta ned i välfärdsverksamheternas personalrum och föra samtal, med personalens utgångspunkter och beskrivningar som vi har någonting att lyssna in och lära av. Det gör vi på ett fantastiskt sätt. Det handlar om trehundra moderater, utvalda, utbildade, därför att vi inser att lyssna är inte någonting som man automatiskt kan, utan något som man måste lära sig. De har gjort femtonhundra besök redan. Det handlar om samtal med anställda i offentliga verksamheter. Över 3 500 människor har vi redan träffat. Eftersom det är i välfärdens verksamheter, så är nio av tio kvinnor. Detta är alltså moderaternas största samtal med offentliganställda kvinnor, som vi någonsin har genomfört. Jag har fört en del av de samtalen själv. Det absolut bästa är att det saknas cynism. Det är en känsla man ofta får när man är politiskt verksam, att man möter en lätt leende motpart som säger: ”OK, varför gör ni det här då? Är det någon PR-konsult som har hittat på det här?” Allt det där, som tyvärr omger alldeles för mycket av det som vi gör. Ingenting av detta har jag hittat. Utan det är en uppenbar rak glädje för att någon faktiskt är beredd att lyssna och för att man får möjlighet att berätta.

Man blir litet ödmjuk, när man sitter ned på en vårdcentral eller en förskola och en kvinna säger: ”Jag har varit här i trettio år. Jag har aldrig träffat en ledande politiker.” Våldigt ofta, när de beskriver sin verksamhet, har de sagt någonting liknande ”Ni säger att ni satsar. Jag har varit här i trettio år och vi har sparat hela tiden.” Den som har en OH-bild med sig vill ju gärna visa hur fel hon har: ”Stapeln här visar ju att det är en stor satsning. Nu kanske vi ska ta och lyssna litet här. Stapeln efter är t.o.m. ännu större. Ser du nu då?” Men det var inte de samtalen vi sökte. Det får vara hur det vill med stapeldiagrammen. Om det är hennes beskrivning, då är den rätt och riktig ifrån hennes utgångspunkt.

Vad gör vi för att nå fram, och genom dessa medarbetare verkligen ge känslan att vi vill någonstans? Det är ju farligt för oss som har så många ambitioner, om de har känslan av att vad vi än gör så backar vi. De som har hand om våra barn, som försöker infria våra ambitioner om att man ska lära sig mer i skolan, de som tar hand om våra äldre, de som finns till stöd för människor som har svårt att klara sig. De måste känna att de får göra ett bra jobb. För det vill de. Det är det andra som är så tydligt, vid sidan av att det inte finns någon cynism, att utgångspunkten är att göra ett bra jobb. Vi vill bli uppskattade. Vi vill bli sedda. Vi vill att vi får erkänsla för vår ambition. En del av skälen till att vi ibland blir bittra är ju just det att vi inte får leva upp till våra goda ambitioner. När åren går och den känslan stannar kvar, då kan bitterheten sätta sig väldigt fast.

Vi skapar förväntningar med våra samtal. Vi skapar möjligheter att förändra det vi har hört via att vara duktiga på att utveckla våra svar, genom att vända på våra svar. Jag är övertygad om att i förlängningen av vår jämlika sjukvård, av de reformer vi gör inom den svenska skolan, av de resurstillskott vi gör till välfärdens kärna, så är det möjligt att förändra förutsättningarna för mycket av det vi lyssnar in. Genom att fortsätta att hålla kontakt, genom att återkomma i samtal så kan vi faktiskt nå fram till våra välfärdsambitioner. Och för att säga det väldigt tydligt: Hur ska det vara möjligt, om vi inte har personalen med oss? Om vi inte har den känslan hos dem, att nu finns resurser och utrymme att göra ett gott jobb? Så här tror jag att vi måste fortsätta att arbeta. Det är det moderna partiet som både vågar utveckla sina svar, bredda sin politik och som skapar grund för närvaro runt om i Sverige, i vardagsliknande samtal av politiker som drivs av att vinna människors förtroende. Den som lyckas med detta går inte att stoppa!

De nya moderaterna har visat förmåga att röra sig, att förflytta sina uppfattningar, att arbeta med att komma närmare människor. Det har väckt förhoppningar. Det ligger på oss att ta nästa steg.

Får jag också påpeka, att idag är ju en födelsedag. Vår lilla femåring, alliansen, träffades och bildades i Högfors hemma hos Maud just idag för fem år sedan. Alliansen gjorde möjligt för svensk borgerlighet att presentera ett trovärdigt regeringsalternativ, ett majoritetsalternativ för svenska väljare. Det unika med alliansen, det är att vi tillsammans, fyra partier, har kunnat svara på "hurfrågan". Hur vill ni åstadkomma fler i arbete? Hur vill ni öka människors makt i vardagslivet? Inte bara ideologiska fraser, viktiga för sig, men också möjlighet att

genomföra dem i verkligheten. Väl förberett och presenterat för väljarna före valdagen. Det är unikt i sin sort i svensk inrikespolitik. Det byggde i sin tur på att vi har varit ödmjuka och sett fördelar hos varandra. För så är det: Vi har varje ambition att bredda oss och söka de svar som behövs för Sverige och för andra människor, men vi kan också bejaka att vi har vänner i politiken som är duktiga och som kompletterar våra ansträngningar.

Jag har lärt mycket av Centerpartiets vilja att driva tillväxtfrågor på den svenska landsbygden. Att förstå utmaningar och utgångspunkter i ett Sverige, där man ibland bara har talat om avfolkning och ”framtiden bor inte här”. Om man ersätter det med att visst kunna formera småföretagande, livskraftiga villkor och har det som en viktig utgångspunkt i politiken.

Jag har stor respekt för Kristdemokraternas känsla för hur det är att vara äldre i Sverige. Hur man återkommer till behov av förbättringar i äldreomsorg och möjligheten att bli väl omhändertagen. Hur man betonar familjen i en samhällsdebatt där det inte alltid har varit enkelt. Men där de har gjort det med stor konsekvens.

Och jag har stor respekt för Folkpartiets kunskapsambitioner. Idén att man via kunskaper förändrar ett samhälle. Men också vad det betyder för enskilda när skolan blir tillräckligt bra.

Vi har också svar inom dessa områden. Men vi har lärt av varandra. Vi kompletterar varandra. Det är det som gör Allians för Sverige så stark och så långsiktig i sitt åtagande.

Det farligaste vi nu kunde göra vore att säga: Vi vann valet och så var det med det! Och nu finns inget mer att göra. Sanningen är, att vi vann valet och fått möjlighet att genomföra vår politik. Nu ska vi också förbereda oss för att vinna nästa val. Vi ska göra det genom att återgå till att arbeta igenom svaren på hur vi ska lösa de viktiga samhällsproblem som bl.a. denna stämman har diskuterat. Våldigt ofta har det byggts på att vårt utvecklingsarbete i moderaterna har varit bra. Men också att dessa respektive partiets utvecklingsarbete också har givit viktiga svar. Vi ska ha elva reformarbetsgrupper, bestämde vi i vackra Varberg när vi träffades förra hösten, fram till när vi ska mötas var det nu blir och formulera ett valmanifest, våra gemensamma ambitioner för den kommande mandatperioden. Det är en breddning. Det gör att många fler kommer att jobba

med alliansen. Jag har uppmuntrat dem som har den möjligheten, att göra detta regionalt och lokalt. Det är ett sätt att säkerställa att många av våra reformambitioner verkligen kommer på plats.

Ju bättre förberedd, desto längre når man, desto mer är möjligt att genomföra. Det är det arbete som nu väntar oss: Fördjupning, förberedelse för att stå redo att möta väljarna. För var tydliga över det, att det blir ett tufft val. Det blir kanske det tuffaste val som vi har fått uppleva. Vi ska försöka bli omvalda med moderater i ledning, omvalda att få fortsätta att bära ansvaret för Sverige. I valet 2010, då står vår arbetslinje mot dem som vill ha en bidragslinje. Vår vilja att gå vidare i reformer, som bryter ned utanförskap, lägger grund för full sysselsättning, mot dem som vill återföra ersättningar, kostnader, regleringar som leder till att fler människor ställs vid sidan av. Vår ambition att bygga ett Sverige, där fler människor får makt över sitt eget liv, där vi kan fullfölja väldigt mycket av det som vi har arbetat med, kommer att stå mot ett vänsterexperiment, som kommer att ge få om ens några svar på vad de vill med Sverige. Allt som vi har gjort. Alla våra ambitioner att fortsätta att utveckla Sverige kommer då att stå på spel.

För detta är nu moderaterna väl förberedda. För detta ska vi förbereda vår allians. På det sättet ska vi vinna valet 2010. Tack ska ni ha!

Taggar

2000-tal, 2009, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/fredrik-reinfeldt-avslutnings-anforande-vid-moderaternas-arbetsstamma-2009>